

Uchwała Nr SO.14.4012.133.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 20 kwietnia 2026 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Białośliwie za rok 2025 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca   Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
                                  Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Białośliwie sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Białośliwie w roku 2025 oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2026 r. przez Wójta Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2030 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2025 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
  1. W części opisowej Wójt przedstawił realizację dochodów budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe. Omówił realizację dochodów budżetu w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz dochodów majątkowych. Wydatki budżetu zostały zaprezentowane w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Wójt szczegółowo przedstawił realizację wydatków majątkowych. Odniósł się do stanu zaległości podatkowych, skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg, a także wskazał na czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Omówił przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2025 r. Ponadto poinformował o dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także wydatkach na zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i wydatkach realizowanych w ramach funduszu sołeckiego. Zostały wyjaśnione przyczyny odchyleń od przyjętego w budżecie planu dochodów oraz planu wydatków. Poinformowano, w jakim zakresie organ wykonawczy korzystał z upoważnień

ustalonych w uchwale budżetowej na 2025 r. Ponadto Wójt odniósł się do stanu należności i zobowiązań Gminy. Wójt przedstawił także realizację dochodów i wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
  - 1) informację o wykonanych dochodach i wydatkach, w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, w układzie: budżet uchwalony, budżet po zmianach, wykonanie, % wykonania,
  - 2) informację o realizacji przychodów i rozchodów,
  - 3) realizację wydatków inwestycyjnych,
  - 4) realizację dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków na Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - 5) realizację dochodów i wydatków związanych z finansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
  - 6) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami,
  - 7) realizację dotacji przekazanych z budżetu gminy na zadania bieżące i majątkowe,
  - 8) dochody i wydatki w zakresie zadań realizowanych na podstawie umów (porozumień) między jednostkami samorządu terytorialnego,
  - 9) realizację wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego,
  - 10) realizację dochodów i wydatków ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
  - 11) realizację dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań w ramach środków z Funduszu Pomocy.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Wójt Gminy na stronie 78 części opisowej sprawozdania zawarł informacje o treści: *„Rada Gminy Białosłiwie nie podjęła uchwały w sprawie wydzielenia rachunku dochodów własnych, na którym miałyby być gromadzone dochody jednostek oświatowych określone w art. 223 ustawy o finansach publicznych. Wobec powyższego sprawozdanie za 2025 rok nie zawiera informacji wynikającej z art. 267 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.”*
5. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Białosłiwie za 2025 rok został wykonany nadwyżką w wysokości 5.792.759,15 zł (przy planowanej nadwyżce 2.165.376,35 zł), ponieważ:

- a) dochody zrealizowano w wysokości 41.477.620,43 zł, co stanowi 96,64 % wielkości planowanej, w tym:
  - dochody bieżące wykonano w wysokości 32.151.946,48 zł,
  - dochody majątkowe wykonano w wysokości 9.325.673,95 zł;
- b) wydatki zrealizowano w wysokości 35.684.861,28 zł, co stanowi 87,56 % wielkości planowanej, w tym:
  - wydatki bieżące w wysokości 27.449.877,15 zł,
  - wydatki majątkowe w wysokości 8.234.984,13 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 4.702.069,33 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Nadwyżka budżetu przeznaczona została na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczki.

2. W okresie sprawozdawczym Gmina dysponowała przychodami budżetu w kwocie 2.145.894,34 zł w tym, z tytułu:
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.595.452,14 zł, które zostały zaangażowane w realizację budżetu roku 2025 w wysokości 1.227.242,77 zł,
  - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 550.442,20 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2025 w wysokości 307.493,19 zł,

Rozchody budżetu zrealizowano w kwocie 1.000.000,00 zł, w całości z tytułu spłat kredytów i pożyczek. Rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat zaplanowane w kwocie 2.600.112,31 zł nie zostały zrealizowane.

Powyższe dane znajdują potwierdzenie w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025.

3. Z przedłożonego sprawozdania Wójta, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiło 5.490.783,15 zł, z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 2.803.920,00 zł oraz pożyczki z WFOŚiGW w Poznaniu w kwocie 2.686.863,15 zł, co stanowi 13,24 % wykonanych dochodów za 2025 rok.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 należności na koniec 2025 roku wynosiły 6.901.307,32 zł, w tym zaległości 3.202.713,57 zł. Wójt w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Wielkość zaległości na koniec roku 2025 w porównaniu z rokiem 2024 uległa zwiększeniu o kwotę 301.249,93 zł.
5. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 roku wynika, że na koniec roku 2025 zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Wystąpiły zobowiązania niewymagalne w wysokości 1.354.829,07 zł. Z wyjaśnień zamieszczonych na str. 59 części opisowej sprawozdania wynika, że dotyczą one przede wszystkim dodatkowego wynagrodzenia rocznego, składek ZUS i FP naliczonych od dodatkowego wynagrodzenia rocznego, zobowiązania wobec kontrahentów z tytułu dostaw i usług związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostek budżetowych, których termin płatności przypada w 2026 r. – m.in. opłaty za gaz, energię elektryczną, wodę, usługi pocztowe.
6. Nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. Wystąpiły natomiast przypadki, iż suma wykonania wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków ustalony w budżecie

o łączną kwotę 10.918,20 zł w paragrafach: 4260 (rozdział: 80104, 85219, 90015, 92109); 4300 (rozdział 80101, 85219) i 8110 (rozdział 75702).

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy w uchwale Nr IX.50.2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Gminy Białośliwie na rok 2025, a mianowicie:

- w § 12 pkt 4 uchwały budżetowej na 2022 r. Rada Gminy upoważniła Wójta do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których płatności wykraczają poza rok budżetowy,
  - w § 13 Rada Gminy określiła sumę 5.000.000,00 zł, do której Wójt Gminy może samodzielnie zaciągać zobowiązania.
7. We wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w należytym wysokości.
  8. Dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę pozostałych odsetek (§ 4580), kar i odszkodowań wypłaconych na rzecz osób fizycznych (§ 4590) oraz kar, odszkodowań i grzywien wypłacanych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 4600) w łącznej kwocie 145.955,17 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków.
  9. Dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 81.583,36 zł (rozd. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 22.538,35 zł (rozd. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozdział 85154) wykonano w kwocie 112.182,46 zł. Nie wykonano zaplanowanych wydatków w kwocie 5.000,00 zł w rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” § 2360 – do powyższego Wójt odniósł się w części opisowej sprawozdania (str. 35).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 18.999,31 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2025 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi kwotę 10.938,56 zł. Na str. 35 części opisowej sprawozdania Wójt poinformował: „Środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 10.938,56 zł, które nie zostały wykorzystane w 2025 r., zostaną zaplanowane w przychodach budżetu następnego roku oraz przeznaczone na realizację wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2026 roku.”.
  10. Dochody z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy zrealizowano w kwocie 199.969,49 zł, natomiast wydatki poniesione w związku z pomocą obywatelom Ukrainy wykonano w kwocie 224.460,99 zł. Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych środki Funduszu Pomocy na realizację dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami

będącymi obywatelami Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wraz z odsetkami bankowymi w kwocie 24.636,16 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2025 kwota przedmiotowych środków wynosi 144,66 zł. W odniesieniu do powyższego na str. 57 części opisowej sprawozdania Wójt podał: „*Niewykorzystane w 2025 r. środki z Funduszu Pomocy w kwocie 144,66 zł zostały zwrócone w 2026 r. na wydzielony rachunek Ministerstwa Finansów, z którego gmina otrzymała ww. środki.*”.

Z dokumentów będących w posiadaniu Izby wynika, że na mocy uchwały Nr XXXI.155.2026 Rady Gminy Białośliwie z dnia 25 marca 2026 r. w budżecie gminy zaplanowane zostały przychody sklasyfikowane w § 905 w wysokości 144,66 zł tytułem niewykorzystanych środków z Funduszu Pomocy otrzymanych na realizację dodatkowych zadań oświatowych.

- III. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny – Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
- IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w 2025 r.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.